

REFORMÁTUS HÍRADÓ

XI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Támogatók: Felsővárosi, Hidelvei, Íriszi, Kerekdombi, Szamosfalvi, Törökvágási, Újalsóvárosi Református Egyházközség, Kolozsvári Református Kollégium.
Alapította: Ballai Zoltán és Bibza Gábor
Szerkesztő: Kerekes Edit

Vicces, de az Úr a feketeferigón keresztül üzen nekem

Presbiter-ügyvéd a 21. századi Kolozsváron: Bánhegyesi Hajnal

Saját maga ellen dolgozik, aki „lebeszéli” ügyfeleit a pereskedésről – adja magát a hitetlenkedően elismerő megállapítás, amikor Bánhegyesi Hajnal kolozsvári ügyvéd arról beszél: annak örül a legjobban, amikor nem jutnak perre és békésen válnak el vagy egyeznek meg egymással a felek. Boszszantják törvényszéki ellenfeleinek csúsztatásai, s bár csak olyan ügyeket vállal, amelyekben érzi, hogy ügyfelének nemcsak jogilag, de erkölcsileg is igaza van, mégis megfordult már a fejében a szakmaváltás – de ráeszmélt, hogy pontosan ott van, ahol lennie kell. A magyar református közösség sokat köszönhet annak, hogy mégsem lett belőle vendéglős vagy virágkereskedő: „jelentéktelen kis ügyvédként”, ahogyan mindenféle alszerénység nélkül magát említi, hihetetlenül szép egyházi ügyeket sikerült megnyernie. Többek között a Kolozsvári Református Egyházközség Vagyonközössége és a Dési Református Egyházközség javára vitt sikerre tekintélyes ingatlan-restitúciós pereket. Emellett a Kolozsvár-alsóvárosi templom jó hangulatú gyülekezetének presbitereként álma a közösségi szeretet és kölcsönös támogatás. (Részletek a 9. oldalon)

Arra törekszem, hogy elkerüljem a pert, egyezségre, békére vezessem ügyfeleimet

Pünkösöd és az új kezdet

DR. BIBZA GÁBOR

A Szentlélek kitöltésének ünnepe mindig új kezdetet jelent az emberiség életében. Az egyház születésnapja. Borongós erdélyi tájainkon tavaszra esik, a természet megújulásának idejére. Idén mégis különleges. A világvárvány teljesen átalakította életünket. Most egybeesik a járvány vége és a pünkösöd ünnepe, ez az egybeesés pedig azt sugallja: valami új kezdődik életünkben. Rengeteg félelem van bennünk. Vajon visszatér-e a járvány? Elég hatásos lesz-e az oltóanyag, elégségesek-e az óvintézkedések? Aggodalmaink ellenére mégis valami új kezdődik el társadalmilag és egyénileg is. A lelki újrakezdés lehetőségének korszaka jött el hármas értelemben.

Az, hogy szabadabban mozoghatunk, elindítja mindnyájunk életében az újratervezést, ami csak akkor lesz hatásos, ha nem a magunk vágyait vesszük csupán figyelembe, hanem lehetőségeinket is. Az újrakezdéssel mindig az a gond, hogy a tenni akarás szétfeszít, a lehetőségek pedig kevesek vágyainkra. Ebből születik sok baj és balesetveszély. A Szentlélektől kapott türelemmel kell nekivágnunk az előttünk álló új szakasznak.

Társadalmi értelemben is újratervezésre van szükség. Ha az újrakezdés azt jelenti, hogy ugyanoda próbálunk visszatérni, ahol a járvány előtt voltunk – bár ez szinte lehetetlen –, akkor csak csalódás és nagy fokú fáradtság lesz életünkben, ami az újrakezdés lendületét megfojtja. Érdemes lenne jobban odafigyelni egymásra. Öregünk elszigetelődtek, krónikus betegeink rettegnek. Őket kellene felkarolni és felkészíteni hasonló helyzetekre. A munkanélkülieknek segíteni kell az aktív élethez való visszatérésben, hogy a szociális leszakadás kivédhető legyen.

A pünkösödölő keresztyén ember örül, hogy nincs egyedül. A Szentlélek betölti életét, és cselekvésre sarkallja. Isten jelenléte elengedhetetlen a kiegyensúlyozott élethez. Mindent csak közösségben lehet megélni. Menjünk hát ezen az ünnepen templomba, keressük a közösséget Istennel és keresztyén testvéreinkkel, hiszen a hosszúra sikeredett előző esztendőben pont ez hiányzott számunkra. A Szentlélekkel és lelkileg feltöltődött ember a jobb idők reményében kezd el újra aktívan cselekedni, ezáltal életet és közösséget építeni.

Nekem csak a kesztyűmet lopták el, de neked a békességedet

Visky Mária kántorral hitről, matekról, nagy családról, abortuszról

Fontos, hogy a kántorok élvezzék a zenét, akkor a gyülekezet is élvezni fogja

■ Hogyan lesz egy átlagos fiatal lányból elhivatott lelkészfeleség és kántor? Hogyan történhetett meg, hogy a konfirmációt pusztán szavalatként megélt kislánynak később megnyílik a szíve Isten és a hit előtt? Hogyan lehetséges, hogy az egykori kételkedő később saját tapasztalatából kiindulva győzi meg a kételkedőket? Visky Mária, a Bulgáriatelepi Református Egyházközség jelenlegi kántora nem erre a pályára készült. Elvégezte a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Matematika Karát. Tizenkét évi tanárkodás után, amikor a pályamódosítást még hírből sem ismertük, az ötgyermekes édesanya gondolt egyet, és kántorrá képpezte magát. Őt gyermeke, a lelkészfeleségre és az egyházközség kántorára háruló feladatok mellett kolozsvári iskolákba járt: felvilágosító előadásokat tartott magyar és román fiataloknak a nem kívánt terhesség elkerüléséről, meg más, ehhez hasonló, az 1990-es években kényelmetlen tabutémákról, amelyekről akkoriban csak suttogva beszéltek az emberek. Már ha beszéltek. Visky Mária kántorra hamarosan újabb változás vár: lelkész férje nyugdíjazása után egy kis Maros megyei településre költözik. Bár csak egyszer volt szerencsém beszélgetni Visky Mária kántorral, lelkészfeleséggel, öt gyermek édesanyjával és nyolc unoka nagymamájával, biztosra veszem: új otthonában is megtalálja majd a feladatokat, amelyeknek hittel és alázattal fog eleget tenni.

RÉSZLETEK A 8. OLDALON

Nekem csak a kesztyűmet lopták el, de neked a békességedet

Visky Mária kántorral hitre ébredésről, matekről, nagy családról, abortuszról

NAGY-HINTÓS DIANA

Templomba járás hátsó utcán, konfirmáció irodában

– A vallást, templomba járást családjával már gyerekként, a rendszerváltás előtt is megélhette, gyakorolhatta-e?

– Édesanyámról tudtam, hogy istenhívő és jár a délutáni istentiszteletre. Gyerekoromban Szászrégenben, kisvárosban éltünk, ahol mindenki ismerte egymást. Mivel apukám katonatiszt volt, a testvéreimmel nem részesültünk valóságos nevelésben. Édesanyám is a hátsó utcán ment a templomba. Nem ismertem az egyházi szokásokat, de édesanyám kedvéért konfirmáltam. A konfirmáció az egyházközség irodájában egy istentisztelet után történt, csak a presbiterek voltak jelen. Az egyik presbiter azt mondta: milyen kár, hogy ezt a bizonyágtevést nem hallotta az egész gyülekezet. Otthon megkérdeztem édesanyámtól: mi a bizonyágtevést? Ez is bizonyítja, hogy a konfirmáció számomra nem volt több szavaltnál. Amikor egyetemista koromban elkezdtem olvasni a Bibliát, akkor döbbsenem rá, hogy miről anyukám régen azt mondta „ezt súgja a jobb füled”, az mind bibliai idézet volt. Ha pedig azt mondta: „ezt a bal füled súgja”, az a gonosz gondolata volt. Azt sem tudtam, hogy van-e Biblia a házukban, mert el volt rejtve. Természetesen tűnt, hogy édesanyám és korosztálya templomba jár, hiszen buliba nem mehetek. Mint a fiatalok általában, én is „bulizós” kislány voltam. Akárhova mehettem, de csak a bátyámmal. A bátyám hegedülni, én zongorázni tanultam. Az iskolában a matematikát és a zenét egyaránt szerettem. Nehéz volt választani, ám végül a matematika mellett döntöttem.

Varázslatos kapcsolat egy istennel, aki nem is biztos, hogy létezik

– Hogyan köszöntött be életébe a hit?

– Amikor beiratkoztam a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Matematika Karára, elkezdődött a kolozsvári életem. Édesanyám megkérte egy teológiai hallgató ismerősünket, Szabó Árpádot, aki akkor Kolozsváron tanult, hogy ügyeljen rám. Ő mutatta be nekem későbbi férjemet, Visky János teológust. János hite a hét-köznapokra is kisugárzott: önszántából látogatta a kórházban a hozzátartozó nélküli időseket, akiknek nemcsak lelki vigaszt, hanem konkrét segítséget is nyújtott. Emlékszem egy idős bácsira, akinek a kórházból nem volt hova mennie. János megtudta, és sikerült elintéznie, hogy a bácsit bevegék egy öregotthonba. Vagy amikor ellopták a kesztyűjét a trolin, János nyugodtan annyit mondott, miközben hallgatta a mérgeledésemet: „Szegény tolvaj, nem tudta, mit csinál. Nekem csak a kesztyűmet lopták el,

de neked a békességedet.” Nem tudtam, egy fiatalnak hogyan lehet ilyen varázslatos kapcsolata egy olyan istennel, aki számomra nem is biztos, hogy létezik. Lenyűgözött János sugárzó szeretete és békessége. Aztán elkezdtem nyugtalanodni, mert ha Isten létezik, akkor én a rossz oldalon állok. János szorgalmasan válaszolt a vallással és Istennel kapcsolatos kérdéseimre, ami számomra új világot nyitott meg. A Bibliában viszont meg van írva: aki keres, talál. Ezt a saját bőrömmön tapasztaltam.

– Tehát az évek során változott meg az istenhittel kapcsolatos viszonyulása?

– Visky János sokszor mondta: imáimban kérjem Istent, hogy megnyíljon előttem. Ahogy megnyílt a szívem a hit és Isten előtt, és Isten szent lelke munkálkodott bennem, egyre inkább válaszokat kaptam a kérdéseimre. Meghitt kapcsolat lett Isten és közöttünk: mivel tudtam, hogy Ő alkotott engem, tudtam, hogy az Ővé vagyok. Az a tudat, hogy én vagyok az Ővé, gyermeki bizalmat adott nekem. Úgy éreztem, mint ahogy a gyermek érzi magát a szerető szülőjénél. Azóta béke és nyugalom van bennem. Hálás vagyok Istennek, hogy ezt elvégezte szívemben. Ami akkor beköltözött a szívembe, a mai napig ott van. Az élet viharai közepette tudom, hogy gondot visel rólam. Hiszem azt, amit konfirmációkor csak elszavaltam: mind testtől, mind lelkestől nem önmagamé, hanem hűséges Uramnak tulajdona vagyok. Ez óriási nyereség, nagy nyereség az istenfélelem.

momra a minta. Szerettem a nagy család hangulatát, a testvérek közötti szeretetet, amit náluk észleltem. Mi is szeretünk egymást a bátyámmal és az öcsémel, de ahol többen vannak, másképp gyakorolják a testvéri szeretetet.

Megértettem a hitetlenek magatartását, mert én is az voltam

– Vannak-e pozitív vagy negatív tapasztalatai a tágabb környezete részéről azzal kapcsolatosan, hogy sorsa mondhatni illeszkedik a hagyományos lelkészfeleség mintájába?

– Tanárként az 1980-as években megbélyegzett voltam a hitem miatt, amit én nem titkoltam. Szerettem volna Visában tanítani, ahol a férjem szolgált, de hónapokat kellett várni az át-helyezésemre. Lelkészfeleségként pozitív dolog volt az, hogy a hitemről bizonyosságot tehettem. Mentem családot látogatni a párommal. Lehetőségem volt válaszolni a kételkedőnek, hiszen én magam is kételkedő voltam. Saját tapasztalatomról meséltem a kérdezősködőknek. Megértettem a hitetlenek magatartását, mert én is az voltam. Ezért volt pozitívum, hogy lelkészfeleségként tudtam bizonyosságot tenni a hitemről.

A férjemet 1989-ben választották meg Kolozsvár bulgáriatelepi gyülekezetébe. A forradalom előtt nem volt egyértelmű, hogy a megválasztott lelkész el is foglalhatja a helyét: jóváhagyásra, bukaresti engedélyre volt szükség. A változás után a gyülekezet azonnal megkap-

Abortuszprevenció a kilencvenes évek iskoláiban

– Hogyan élte meg azt, hogy a kántorságon, anyaságon túl mindenben a férjét támogatta, hogy együtt szolgálhattak, dolgoznak egy közösségért?

– Szerettem a párommal szolgálni, az ifjúsági kórust örömmel vezettem, a fiatalokkal több kiszálláson vettünk részt. Szép évek voltak, örömteljesek.

– Fiatalok, gyerekek csoportjaiban önkéntes oktatói, tájékoztató, informáló szerepet vállalt olyan egyébként jelentős szociális témákban, amelyeket mostohán kezel a hazai tanterv. Például a nem kívánt terhesség megelőzése érdekében szervezett tájékoztatásokat diákoknak. Honnan a készlet, miért tartotta fontosnak ezt a munkát?

– Több mint egy évtizedig önkénteskedtem a Pro Vita Alapítványnál. Az alapítvány lelkigondozással foglalkozott. Iskolákba jártunk, ahol az abortuszról, a nemi betegségekről és a nem kívánt terhesség elkerüléséről beszélünk a gyerekeknek. Mivel az alapítványnál csak én tudtam magyarul, én magyar és román iskolákba is jártam. Számomra öröm volt az iskolába menni. Ahogy szerettem matematikát tanítani, úgy örömmel beszéltem a fiatalok számára érdekes témákról. Szükségük is volt erre, rengeteg kérdéssel. Hasznos szolgálat volt, a gyerekeim már nagyok voltak, tudtam időt szánni erre a munkára. Attól a perctől kezdődően, hogy szívem megnyílt Isten felé, kezdtem más szemmel nézni az életet, értékesebbnek találtam,

Hallássérültség után hegedűtanár

– Kántorként mennyire része az életének a klasszikus zene? Volt-e zenész a családjában? Esetleg a gyerekei között van-e képzett zenész?

– Klasszikus zenében jártos voltam. Drága zongoratanárnőmnek, Kacsóh Ilonának köszönhetően a klasszikus zenét fiatalként megkedveltem. A gyerekeim mind szeretik a zenét: lányaim zongorázni és gitározni tanultak, kisebbik fiam komolyabb zenei képzésben részesült, pedig ő hallássérültként született. A párom nagynénje fedezte fel, hogy a négy hónapos gyermekünk nem hall. Kiderült: 90 százalékban sérült a hallása. Ugyanez a nagynéni mondta, hogy Magyarországon létezik egyfajta hallókészülék, amely visszaadja a gyerekek hallását. Sajnos, mi nem kaptunk útlevelet, hiába tártuk fel a hatóságoknak a problémánkat. A hallókészülékről szóló orvosi cikk szerint a gyermeknek legkésőbb nyolc hónapos koráig kellett megszereznie a hallókészülékét, hogy a hallását visszanyerje. Végül a sógornőmnek sikerült a hat hónapos fiunkat kivinnie Budapestre. Másfél évig viselte a kisfiam a hallókészülékét, és olyan tökéletes hallása lett, hogy két éves korától már nem is volt rá szükség. Később a hegedűtanárnője azt mondta: nagyon tehetséges, ne hanyagoljuk el a képzését. Most Svájcban hegedűtanár, azzal keresi meg a kenyerét.

– Kedvenc zeneszerzője, zeneiműve?

– Egyik kedvencem Robert Schumann *Álmodozás* című darabja, majd Wieniawski *Legendája*, de még sorolhatnám. Kedvenc zeneszerzőim közé tartozik Ludwig van Beethoven, J. S. Bach, P. I. Csajkovszkij.

– Az aktív kántorizálás végéhez közeledve mit tervez a közeljövőben: fog-e még felkérésre kántorizálni?

– Nem tervezek semmit, de nyitott vagyok: ha felkérnek valaha kántorizálni, szívesen vállalom, mert szeretem a zenét.

– Mit ajánl fiatal kántoroknak, illetve azoknak, akik most végzik el a kántorképzőt: milyen elvárásaik, reményeik legyenek ezzel a pályával kapcsolatosan?

– Jó reményük legyen, mert a kántorizálás szép munka. Az éneklés nemesíti a lelket, az éneklés készíti fel az emberi szívet, hogy nyitottá legyen a menynei üzenetre. Egyetemista koromban nagyon tetszett László Dezsőné Éva néni, a Farkas utcai református templom kántorjának tevékenysége. Sógor Magdától sokat tanultam a kántorképzés során. Utólag is köszönöm szeretetét és lelkesedését. Fontosnak tartom, hogy a kántorok élvezzék a zenét. Ha ők élvezik, akkor a gyülekezet is élvezni fogja. A gyülekezetben többnyire idősek vannak, akik „viszszahúzzák” az ének tempóját. Jó, ha a kántor a maga lelkesedésével előre húzza, lendületet ad a gyülekezeti éneklésnek. A fiatalok számára akkor kívánatos a gyülekezeti alkalom, ha lendületes az éneklés.

Szerettem a nagy család hangulatát, a testvérek közötti szeretetet, ez volt számomra a minta

– Hogyan folytatódott a pályája?

– Elvégeztem a matematika szakot, tizenkét éven át matematikatanárként dolgoztam. Aranyosgyéresen kezdtem a tanári pályám már férjes asszonyként, majd Visában folytattam. Ez idő alatt született meg az öt gyerekünk, akiket Istentől kértem imában. Tudtam és hittem, hogy a gyermek Istentől való áldás, azért óhajtottam őket. A férjemék is öten voltak testvérek, ez volt szá-

ta megválasztott lelkészét, én pedig tovább ingáztam Visába. 1990-ben született az ötödik gyermekünk, én gyermeknevelési szabadságon voltam, amikor a kántorunk hirtelen elhunyt. Mivel gyerekkoromban nyolc évig zongorázni tanultam, majd két évig jártam Marosvásárhelyen a népművészeti iskolába, ezért döntöttem, hogy elkezdjek kántorizálni. Aztán elvégeztem a kántorképzést, sikeresen vizsgáztam, majd alkalmazott az egyházközség.

mint addig. Fájt nekem az a szomorú valóság, hogy akkor ez az ország Európában az elsők között volt az abortuszok számát illetően. Úgy éreztem, ez a tájékozatlanság következménye. Ezért jó, ha a fiatalok inkább védekeznek, semmint ezt a szomorú, fájdalmas cselekedetet elvégezzék. Isten ajándéka az élet, csak neki van joga ezt elvenni. Később a fiataloknak már nem volt annyira nagy szükségük az alapítvány által nyújtott információkra, és ez a tevékenységem abba maradt.

Vicces, de az Úr a feketerigón keresztül üzen nekem

Presbiter-ügyvéd a 21. századi Kolozsváron: Bánhegyesi Hajnal

Leszek inkább vendéglős vagy virágkereskedő

– *Hogyan fér meg a 21. században egyazon emberben az ügyvéd és a hívő?*

– Ebben a pillanatban úgy érzem, hogy elsősorban hívő vagyok és csak másodsorban vagyok ügyvéd, az ügyvédség a szakmám, de nem ez határozza meg az életemet. Hosszú éveken keresztül vívódtam ezen, hogy én mit dolgozom, hogy én a konfliktusokból élek, hogy állandóan itt van ez a sok ügy, amelyek csak a gondokról szólnak, a családi összetűzésekről és az állami hatóságokkal folytatott vitákról, harcokról. És mivel én nagyon békés természetű vagyok, valahogy ez nem illik össze az én lelkületemmel. Időnként, amikor ez előjött, elkezdtem lázadozni. Egy délután, amikor a Kétágú templomban istentiszteleten vettem részt, ugyancsak ezen gondolkodtam, hogy kellene váltani, vendéglőt nyitok vagy virágkereskedésbe fogok, bármit, csak ne ezt kelljen csinálnom. De egyszer csak jött egy olyan gondolat, hogy ott vagyok, ahol lennem kell... és ettől megnyugodtam. Ez még 2-3 évente előjön, de úgy gondolom, hogy ha ezt a szakmát hivatásszerűen űzöm, akkor összefér a hívő lelkületemmel.

– *Visszatérve a vendéglős hasonlathoz, miért lett ügyvéd és miért nem lett szakács?*

– Azért iratkoztam be a jogra, mert nagyon inspirált egy régi olasz sorozat, *A polip*, abban az ügyész, Silvia Conti személye nagyon inspirált, nagyon tetszett a jelleme, a személyisége. Azért mentem jogra, hogy ügyész legyek. De az egyetem során kiderült, hogy az ügyészi pálya nem nekem való, ezért inkább ügyvéd lettem. Ami számomra a legfontosabb, hogy a szakmámon belül inkább egyezségre, békére vezesse az ügyfeleimet. Amennyire tehetem, arra törekszem, hogy elkerüljem a pert. Minden per háború, ami több kis csatából áll, csatákat nyerünk és veszítünk, de a háború végén senki nem nyer. Mindenki csak veszít. Még akkor is, ha megnyerjük a pert, ha minden ügy történik, ahogyan elterveztük. Mert a perek hosszú ideig tartanak, költségesek és rengeteg stressz van bennük az ügyfelek számára is. Főleg, amikor családkról van szó, házasságokról, gyerekekről, megpróbálok mindent megtenni, hogy elkerüljük a pert.

– *Általában milyen ügyeket szokott vállalni?*

– Polgári pereket szoktam vállalni. Ingatlanügyek, restitúció, elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatása, kártérítési perek vannak most folyamatban, és családjogi problémákkal is foglalkozom.

– *Ha ezek közül választhatna, melyiket választaná? Melyiket csinálja a legszívesebben?*

– Az utóbbi időben eléggé megválogatom az ügyeimet. Azokat az ügyeket részesítem előnyben, amelyekben jól tudok értekezni az ügyfelekkel. Elsősorban az ügyeket emberi szemszögből nézem, kell azonosuljak az ügyvel, kell érezzem, hogy erkölcsi szempontból is rendben van az az ügy. Nem vállalom semmi olyat, amiben nem hiszek. Csak olyat vállalom, amiben látom, hogy az ügyfeleimnek mind jogilag, mind erkölcsileg igazuk van. De hozzá kell tennem, hogy még így is adódnak meglepetések az ügyek során, nem lehet mindent előre látni az ügy elején.

Életem bizonyíték arra, hogy a Jóisten mindenben segít

– *A vallásgyakorlás már gyerekkora óta az élete részét képezi?*

– 17 éves korom után kezdtem el gyakran templomba járni, imádkozni. Nagyon érdekes dologra lettem figyelmes, kicsit furán és viccesen is hangzik, de azt vettem észre, hogy az Úr a feketerigón keresztül üzen nekem. Mindig az volt, hogy bármilyen megpróbáltatás ért, ha a kertben szólt a feketerigó, akkor az jó jel volt. Most

is tele van a kertünk feketerigóval, folyton énekelnek. Gyerekkorom óta járok templomba, de az utóbbi időben, olyan 2006-tól kezdtem el gyakrabban járni.

– *Volt egy bizonyos pont az életében, ami megtérésre készítette? Vagy ez idővel alakult ki?*

– Nem mondanám, hogy egy bizonyos esemény készítetett erre, most jövök rá, visszanezve, hogy a Jóisten készítetett erre az útra, ő vezetett lépésről lépésre. Egyre gyakrabban kezdtem templomba járni, és nem olyan rég jutottam el odáig, hogy én ezt tudatosan fel is vállalom. Ahol tehetem, akikkel szemben módomban áll, szóvá is teszem, hogy én e szerint élek, hogy én másként látom az életet. Ezzel is alátámasztom a hozzáállásomat egy

SZEGEDI CSABA

Én tényleg jelentéktelen kis ügyvéd vagyok, de nagyon sok segítséget kaptam Istentől, és ez a perekben is meglátszik

ügyhöz vagy helyzethez. Szerintem kötelességünk jelezni, hogy mi Jézus nevében tesszük azt, amit tesszünk. Nem tehetek olyasmit, amivel ő nem értene egyet.

– *Van úgy, hogy a munkája során a keresztény értékek követése bizonyos szempontból akadályt jelent? Vagy ezek inkább csak segítenek?*

– Feltétlenül segítenek. Ezek támaszaim, segítőeszközök az életben. Megmondom őszintén, hogy én nem vagyok nagy lángész, de sokszor olyan gondolatok jutnak eszembe, amit én nem tudnék kitalálni, ezekre úgy tekintek, hogy a Szentlélek sugallja nekem. Nekem ez a meggyőződés! Ügyvédként én iratokkal, bizonyítékokkal dolgozom és mindent alá kell támasztanom. Az én életem bizonyíték arra, hogy a Jóisten mindenben segít. Lehet, hogy egy ügyvéd részéről furcsán hangzik, de én nagyon sok segítséget kaptam Istentől, és ez a perekben is meglátszik. Nem nekem tudható ez be, én tényleg jelentéktelen kis ügyvéd vagyok, de olyan szép egyházi ügyeket sikerült megnyerni, hogy hihetetlen. Ezt az Isten segítségének tudom be, és ahogy az egyik kedvenc lelkészem szokta mondani, „az Úr a dicsőség!”

– *Mikortól presbiter, és mi készítette arra, hogy presbiteri feladatokat vállaljon?*

– Négy évvel ezelőtt választottak presbiterre. Amikor felkértek erre, jeleztem, hogy én mindent, amit eddig tettem az egyház érdekében, az egyházközségünk érdekében, a Kétágú érdekében, ezután is megtenném, de megkértek szépen, hogy vállalom. Kicsit idegenkedtem ettől a feladattól, mert felelősséggel jár, jobban ki kell venni a részünket a gyülekezeti életből. De végül is ezt sikerült összehangolni és nagyon szívesen végzem a teendőimet. Szeretem a templom körüli közös munkát, szeretek dekorálni, szeretem tenni-venni a virágokat. Nagyon kedves presbiterestvéreim és gyülekezeti tagjaink vannak, nagyon jó hangulat van nálunk. Az az álomom, hogy a Kétágúnál nagyon szeressük egymást és egymás támaszai lehessünk!

Sosem fogom lebecsülni az ellenfeleimet

– *Számos esetben a hatalmuk miatt legyőzhetetlennek tűnő állami hatóságokkal, önkormányzatokkal száll perbe közösségi érdekek érvényesítése érdekében, ráadásul sikerrel. Mi kell ahhoz, hogy Dávidként szembeálljon Góliáttal?*

– A legfontosabb az Istenbe vetett hit! Meg az, hogy minden pillanatban becsületes legyek és korrekt. Soha nincs az, hogy csúsztatnék vagy hazudnék egy ügyben vagy egy perben akár az állammal szemben is. Nem tudok a bírókkal szembenézni úgy, hogy ne higgyek az ügyben, hogy ne legyek meggyőződve az igazamról. Imádság kell hozzá! Ugyanakkor fontos az is,

zösségi tevékenységeket! A családommal már több éve részt veszünk szemétyűjtési akciókban, legutóbb facsemetéket ültettünk a Vlegyásza-hegységben.

Haragudjatok, de ne vétkezzetek

– *Hogyan bírkózik meg, számol el önmaga felé az olyan helyzetekkel, amikor ügyvédi munkájában a jog, az igazság és méltányosság érvényesüléséért kénytelen felemás eszközökhöz, megoldásokhoz folyamodni?*

– A helyzeteket előre lehet látni. Végig lehet gondolni. Nem voltak olyan esetek, amikor kétes eszközökhöz kellett volna nyúlnom. Nem azt mondom, hogy soha nem érnek meglepetések, de azokat őszinteséggel, korrektséggel fel lehet oldani, soha nem volt szükséges olyan megoldás-hoz folyamodni, amit később szűkebb megoldás volna, vagy le kellett volna tagadnom.

– *Hogyan viszonyul azokhoz az esetekhez, amikor az ellenfél folyamodik kétes eszközökhöz?*

– Az nagyon felháborít! Meg a fölösleges fecsegés is, amikor olyanokat mondunk, írunk, állítunk, amiből nyilvánvalóan kitűnik, hogy csúsztatás vagy hazugság. Ilyenkor mindig szoktam mondani, hogy ne csúfítsd meg a bíróval! Az ilyen esetek nagyon felháborítanak! Szoktam noszogatni magam, hogy ne vegyem személyesnek ezeket a kijelentéseket, fogadjam el, és értsem meg, hogy az ellenfél mindent megtesz a saját ügye érdekében. Ezeket sokat szoktam bosszankodni! Megviselnek. Ilyenkor rá szoktam jönni, hogy nincs elég hitem ahhoz, hogy ezeket az eseményeket elfogadjam és túltegyem magam rajtuk. Erre mindig az a bibliai idézet jut az eszembe, hogy „haragudjatok, de ne vétkezzetek!” Felháborodom, ez rendben van, de utána tegyem magam túl rajta.

– *Van valami módszere arra, hogy például egy elveszített ügy után levezesse a feszültséget?*

– Nem igazán voltak ilyen gondjaim, az ügyeim 98%-át megnyertem, de persze adódik olyan eset is, amit elvesztünk. Azaz szoktam nyugtatni magam, hogy csak a Jóisten tudja, hogy mi a felsőbb igazság ezekben az ügyekben. Még ha tudom is, hogy jogilag és erkölcsileg igazam van, a Jóisten tudja, hogy miért kellett így történnie. Nem látunk át mindent, sokszor megtörténik, hogy a pillanatnyi rossz hosszú távon jóra fordul.

Menjen haza!

– *Volt-e olyan ügye, amire nagyon büszke, hogy sikerült megnyerni?*

– Nem mondhatom, hogy van olyan ügy, amire büszke vagyok, mert nem a saját érdememnek tudom be, de van olyan, aminek örülök, hogy jól végződött. Nagy elégtétel volt, amikor olyan ellenféllel álltam szembe, aki hírneves román ügyvéd és a saját családjának az érdekeit képviselte és sikerült az egyszerű ügyfeleim érdekeit jogerősen megvédeni. Voltak a nagy egyházi ingatlanok, amelyeket sikerült visszaszerezni, igaz, hogy hosszú pereskedéssel, de győzött az igazság, és az ingatlanok visszakapták a jogos tulajdonoshoz. Nagyon nagy elégtétel számomra, hogy a családi konfliktusokban egyezségre, békére tudunk jutni az ügyfelekkel. Az a legjobb, amikor nem jutunk perre és békésen válnak el a felek. Van egy nagy elégtételem. Évekkel ezelőtt egy háromgyerekes fiatalasszony jött válni, jó másfél órát beszélgettünk, azután felálltam és elég durván hazatereltem, azt mondtam, hogy hívja fel az anyukáját, barátját, jól sírja ki magát, menjen haza. Tavaly véletlenül találkoztam vele, megkérdezett, hogy emlékszem-e még rá, és megköszönte, hogy akkor hazaküldtem, mert ma is boldog házasságban él, és már öt gyerekük van együtt a férjével. Ezek a legnagyobb elégtételek!

Kérdések: **Kerekes Edit, Szegedi Csaba (Agnus rádió)**

Ifjú titánok nemzetközi kutatói ezüstérme: titán-dioxidot a mosógépnek!

Tudták, hogy a mosógépből kiürülő mosószeres víz tömegmészárlást végezne a folyóvizekben, ha nem tisztítanak? A kolozsvári Református Kollégium két diákja – Gombár Anna és Székely-Varga Szilárd – nemzetközi elismerést szerzett kutatásával, amely azt vizsgálta, hogyan hasznosítható a háztartási szennyvíztisztításban a titán-dioxid, amely környezetkímélőben és olcsóbban semlegesítheti a gyilkos hatást. Mi pedig csak örülhetünk annak, hogy akadnak felnőttek, akik a tanórákon túl sem sajnálják támogatni diákjaikat, ötleteket adnak és amúgy elérhetetlen kutatási lehetőségeket nyitnak meg tehetséges fiatalok előtt. S bár kénytelenek voltak kihagyni egy esztendőt – Anna közben érettségire készül, majd orvosi pályára –, így sikerült a kollégistáknak ezüstérmet hazahozniuk, ha mégoly csúnyán belerondított is terveikbe a világhírvány.

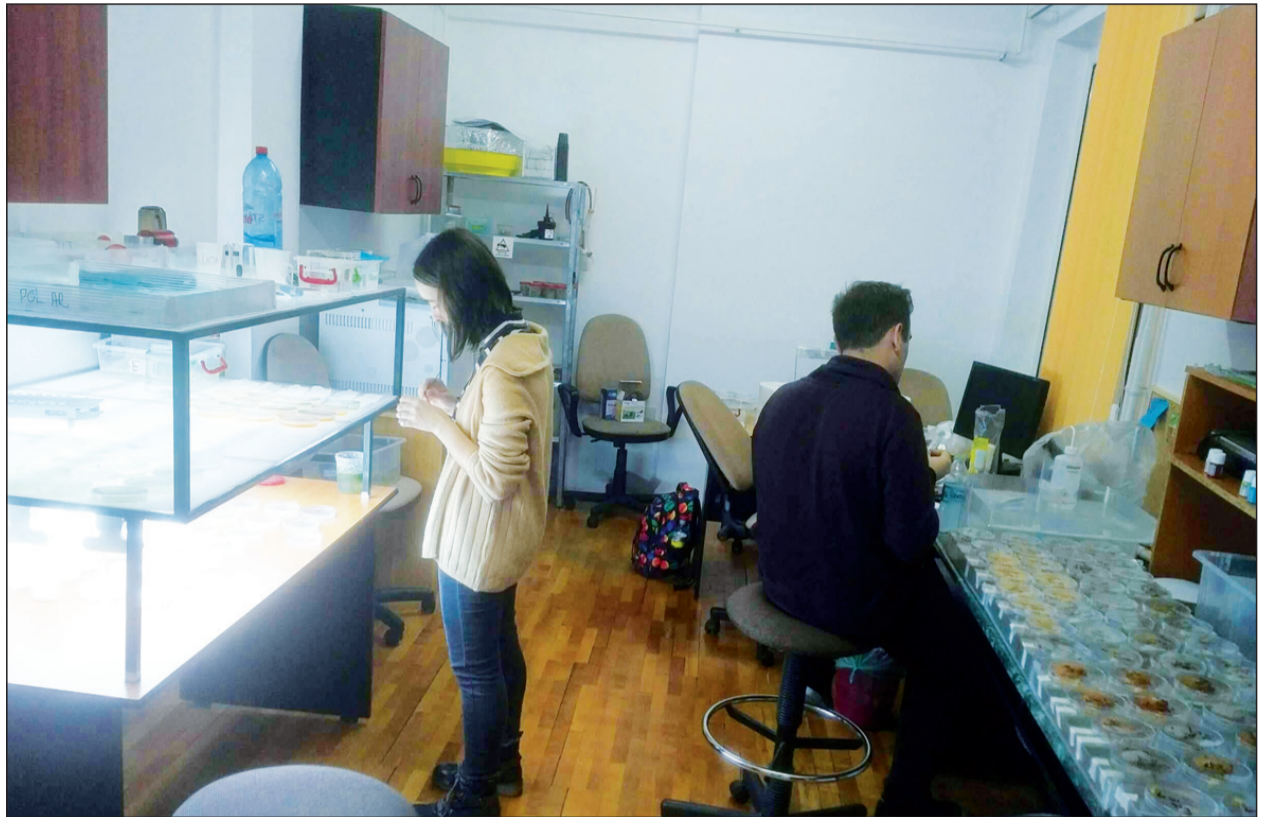
(refhíradó)

Az Ifjú Kutatók Nemzetközi Konferenciáját (International Conference of Young Scientists) 27 éve szervezik meg változó helyszíneken, a világ különböző országaiban. 2017-ben sikerült először a Kolozsvári Református Kollégium egyik diákjának eljutni és aranyérmet szerezni ezen a rangos megmérettetésen, amelyet akkor Németországban, Stuttgartban rendeztek meg.

– Az első – sikeres – nemzetközi szereplést követően a Kolozsvári Református Kollégium felvállalta a verseny hazai szakaszának elismertetési eljárását, amelynek eredményeként a 2019–2020-as tanévben az Ifjú Kutatók Nemzetközi Konferenciája (ICYS) felkerült az oktatási és kutatási minisztérium által akkreditált országos versenyek listájára, majd 2020. február 14–16. között iskolánk megszervezte a 27. Ifjú Kutatók Konferenciájának országos szintű vetélkedőjét. Színvonalas, objektív szelekciót követően kialakult a Romániát képviselő fiatal kutatók 6 tagú csapata, akik nemzetközi szinten képviselhetik országunkat – ismertette Mihályfalvi Katalin, a Református Kollégium tanára. – A szabályzat értelmében a konferenciára 14–19 éves diákok nevezhetnek be matematika, fizika, informatika, környezettudomány és élettudományok kategóriában. A versenyen való részvétel feltétele egy önálló kutatási tevékenység elkészítése és bemutatása. A nemzetközi versenyen a diákok 10-15 perces angol nyelvű előadásban mutatják be munkájukat, majd ezt ötperces vita követi, amelyet héttagú nemzetközi szakbizottság értékel. Az előadások már az országos szakaszon is angol nyelven zajlottak, azokat hazai szakértőkből, egyetemi tanárokból álló zsűri értékelte. A bemutatott dolgozatok hat diák számára biztosították a továbbjutást, akik áprilisban büszkén képviselhetők volna Romániát Szerbiában, Belgrádban a 27. Ifjú Kutatók Nemzetközi Konferenciáján. Sajnos, a világhírvány miatt a nemzetközi selejtezőt elhalasztották – részletezte a tanárnő.

Egy évvel később, 2021. április 19–25. között online szervezték meg Belgrádban a konferencia nemzetközi szakaszát. A versenyre több mint 28 ország válogatott csapatai jelentkeztek. A kollégium tanulói, Gombár Anna (12. C) és Székely-Varga Szilárd (11. C) *A háztartási szennyvizek ökotoxikológiai vizsgálata* (Ecotoxicological testing and treatment of wastewater) című munkájukkal ezüstérmet nyertek a környezettudományi és nagydíjat a poszter kategóriában.

– Egy középiskolás diák számára a talentumai és korlátai megismerésének szempontjából is létfontos-

Békalencsék és garnélarákok viselkedését tanulmányozták

ságú, hogy minél több versenyen részt vegyen, ezáltal pedig esélyt adjon önmagának a fejlődésre. Szencsésnek mondhatjuk magunkat mi, kollégisták, hiszen Mihályfalvi Katalin tanárnő jóvoltából nekünk is megadott a kibontakozás lehetősége. Az ICYS (International Conference of Young Scientists) a reál beállítottságú diákok ugródeszkájának is nevezhető, hiszen a verseny elsődleges követelménye egy mentori segítséggel elvégzett kutatás bemutatása, amire normális körülmények között egy tizenévesnek nem volna lehetősége – osztották meg tapasztalataikat a versenyző diákok. – Történetünk a 102-es villamosra való felszállásunkkal kezdődött egy verőfényes augusztusi reggelen. Célirányunk az irisztelepi megálló volt, majd innen a BBTE Interdiszciplináris Bio-Nano Tudományok Kutatóintézetébe. A kutatás itt folyt hetente, ahol a legújabb technikai eszközökkel dolgozhattunk, profi, segítőkész kutatói közösség támogatásával. Ennek köszönhetően sikeresen teljesítettünk a verseny Kolozsváron rendezett megyei és országos szakaszán is, továbbjutást nyerve a nemzetközi megmérettetésre. A verseny fordulói alatt élményekkel és tudással gazdagodtunk, valami olyanak lehettünk a részesei, ami a maga nemében egyedül, hiszen a jövőnk pilléreit építhettük a környezet tisztán tartása érdekében, a felfedezés lázától, valamint a kíváncsiságtól vezérelve.

Dolgozatunk témája a háztartási szennyvizek, ezen belül a mosógépből származó szennyvizek ökotoxikológiai vizsgálata és tisztítása volt. A kutatás során kísérleteket végeztünk mind a mosószeres, mind az öblítőszeres víz esetében, összehasonlítva a mérési eredményeket, statisztikai táblázatokat készítve az átláthatóság és a következtetések levonása érdekében. Vizsgálatainkhoz a titán-dioxid (TiO₂) nevű szintetikus

vegyületet használtuk, először békalencsék, később garnélarákok viselkedését tanulmányozva a vegyület által megtisztított, különböző koncentrációjú és minőségű vizekben. Eredményeink igazolták kezdeti feltevéssünk, miszerint a titán-dioxid víztisztító hatása jelentősen befolyásolja a vízi ökoszisztémák működését. 100%-os szennyvízben mind a békalencse-, mind a garnélaegyek elpusztultak, míg a szennyvíz koncentrációjának csökkenésével a túlélők száma növekvő tendenciát mutatott, tehát a titán-dioxid víztisztító hatása környezetbarát módon nyilvánul meg. A bioszféra jelenlegi helyzetét és a TiO₂ olcsó beszerezhetőségét tekintve az általunk használt módszer előnyösebb lehet más, költségesebb és nem feltétlenül környezetbarát tisztítási eljárásokkal szemben.

A fenti eredményekre alapozva további célkitűzéseink között szerepelt a garnélarákkal való kísérletek véglegesítése, a fotokatalitikus bomlás során „gyanítható” közti termékek vizsgálata és a mosó- és öblítővízben előforduló szennyező- és festékanyagok kimutatása, illetve azonosítása – ezt sajnos egyelőre megüszította a világhírvány és az ezzel járó korlátozások.

A verseny megtanította számunkra, hogyan lépünk át a korlátainkat, és hogy a kitartóan, szívvel-lélekkel végzett munkának megvan a gyümölcse. Hálásak vagyunk mindenkinek, aki mellettünk állt a hosszú úton, amely idáig vezetett, és aki hozzájárult az eredményeinkhez. Felejthetetlen élmény. Köszönetet mondunk Mihályfalvi Katalin biológiatanárnőnek, aki lehetővé tette számunkra a versenyen való részvételt és dr. Kovács Gábornak és munkatársainak a BBTE Interdiszciplináris Bio-Nano Tudományok Kutatóintézetéből, akik segítségével betekintést nyertünk a tudományos kutatás alapjaiba, amely a jövőben bizonyára a hasznunkra válik.

